

Baročni dvorec, imenovan tudi dvorec Pukštajn, je nadomestil starejši dvor pukštajnskega gospostva na isti lokaciji. Leta 1706 ga je - po požaru srednjeveškega gradu Pukštajn na hribu - v dolini pod njim zgradila plemiška rodovina Khössler. Takrat je nastal dvorec v današnji obliki, takrat še brez okroglih pomolnih stolpičev. Med leti 1745 in 1817 je bil dvorec v lasti različnih lastnikov. Od leta 1817 do leta 1932 pa je bil dvorec v lasti robnine Krometer.

Med leti 1870 in 1899 so baročni dvorec Krometri predelali v historističnih oblikah in ga na novo opremili. Pri tem baročnega tlorisa dvorca niso spreminjali, zunanjščino so razgibali z vogalnimi pomolnimi stolpiči in okni neogotskih oblik. V notranjščini so reprezentativne bivalne prostore v prvem nadstropju opremili z bogatimi štukaturami, pečmi, pohištvom in drugo opremo. Hans Karl Kometer je bil zbiralec starin, zlasti starega orožja in bojne opreme - v dvorcu je osnoval eno najpomembnejših zasebnih zbirk svojega časa na Slovenskem.

V lasti robine Krometer je bil dvorec vse do leta 1932, ko je zadnja predstavnica rodbine Melita Feldmann – Krometer dvorec z notranjo opremo, umetniškimi deli, zbirkami in drobnim inventarjem ter z vsem posestvom zaradi bankrota prodala na dražbi. Z željo, da bi boljše kose zbirke umetnin in starega orožja pridobil za Narodni muzej, je takratnemu ravnatelju Josipu Malu je uspelo odkupiti številne umetnine, umetno-obrtne izdelke in pohištva. Leta 193 pa je po pravni bitki uspel pridobiti tudi celotno zbirko orožja. Preostali del zbirke se je po dražbi razgubil med neznane kupce.

V tej stavbi je bil nekdanj tudi sedež zemljiške in okrajne gosposke ter deželnega sodišča.

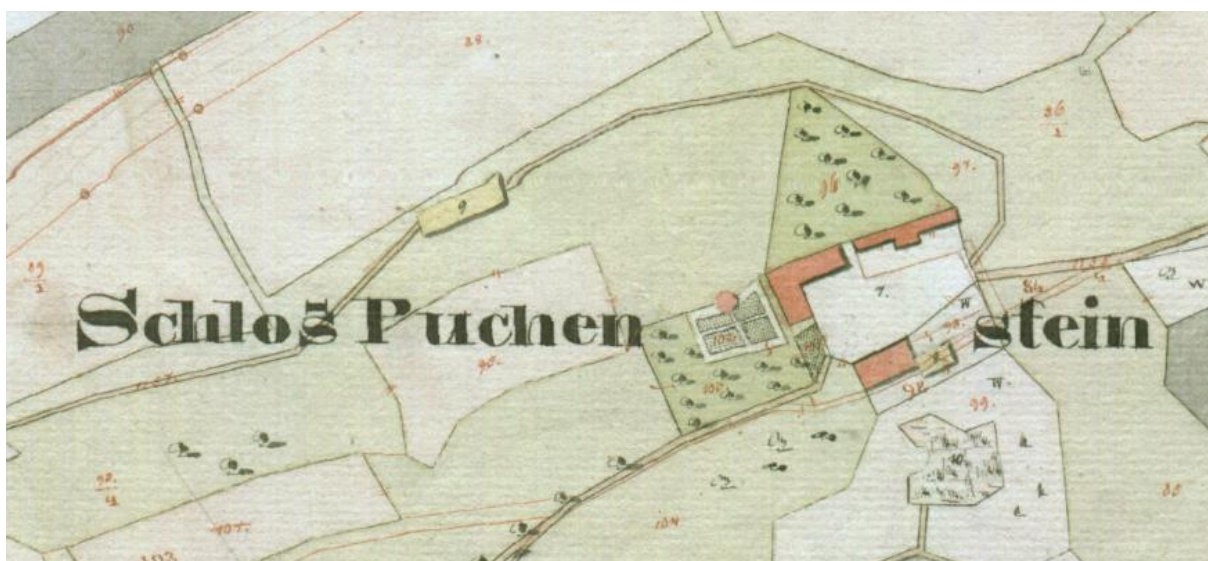
Po tem obdobju je dvorec služil predvsem v vojaške namene nemški, jugoslovanski in slovenski vojski. Po dražbi leta 1932 je prešel v last zagrebške zavarovalnice nato pa ga je kupila družina Veržun. Po koncu druge svetovne vojne je služil kot vojašnica jugoslovanske in nato slovenske vojske. Okoli leta 1989, ko ga je uporabljala jugoslovanska vojska, so ga temeljito prenovili in nekoliko nadzidali. S prenehanjem naborništva v času slovenske vojske pa je bil povsem opuščen in zanemarjen. Leta 2010 je prešel v last Občine Dravograd.

Dvonadstropni dvorec ima danes tloris oblike črke L. Osrednja fasada je štiriosna, zaporedje oken pa se uniformirano nadaljuje po vseh fasadah dvorca. V pritličju so okna preprosta pravokotna, v reperezentančnem prvem nadstropju so okna okrašena s stopničato profilacijo, v tretjem nadstropju so majhna in preprosta. Dvorec ima dva vhoda, oba na glavni fasadi. Dvorec ima tri polkrožne stolpiče. Na zahodni fasadi je med stolpičema tudi balkon na stopničastih nosilcih, s kamnito ograjo in streho.

Na zahodni strani graščine stoji ledenica, ki je zarisana že na Franciscejskem katastru iz leta 1825. Ledenico je upodobil tudi slikar Marko Pernhart na risbi iz leta 1860. Ledenica ima okrogel tloris, grajena je v dveh etažah – klet in pritličje. Vsaka etaža ima ločen vhod. Do celovite prenove v letu 2022 je bil objekt brez strehe in je propadal.

Zasnova in obseg parkovne ureditve sta vidna na načrtu franciscejskega katastra iz leta 1825 - med ledenico in dvorcem je bil urejen formalni vrt, ki se je širil proti jugu in zahodu. Del urejenega vrta je po Franciscejskem katastru segal tudi proti reki Dravi. Ob arheoloških raziskavah vrta leta 2008 so bili odkriti temelji obodnega vrtnega zidu, ožju kamnit zidec, ki je pokazal na elipsasto zasnovo osrednjega dela vrta, med njima je bila gramozna pot. Ohranjenih je nekaj soliternih dreves, ki so ostanki ureditve v krajinskem slogu. Južni in zahodni del vrta sta bila poškodovana v času voljaštva – saj so bili tu zgrajeni vojaški poligon, športno igrišče in parkirišče.

Historistično prezidani dvorec sodi poleg dvorcev Slivnica, Viltuš in Jelše pri Šmarju med najpomembnejše spomenike grajske arhitekture iz tistega obdobja v Sloveniji. Pomemben je zlasti celovito ohranjen ambient s parkovnimi površinami, kapelo in razvalino srednjeveškega gradu.

Bukovje, dvorec, franciscejski kataster, 1825

Bukovje, dvorec, risba slikarja Marka Pernharta, 1860 - ta risba je edini in najstarejši dokumentarni vir o izgledu dvorca Bukovje pred kasnejšo historistično prenovo Krometrov.

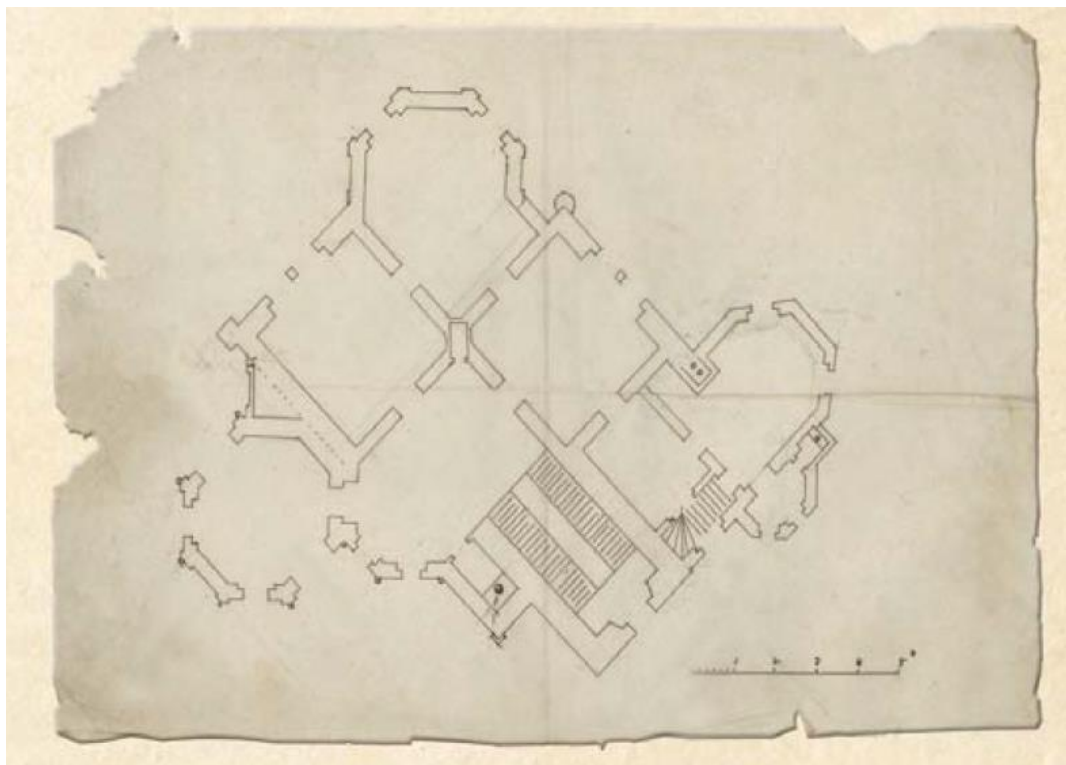
Bukovje, dvorec, ob obisku Franceta Steleta v začetku leta 1932 (Vir: fototeka INDOK centra)

Bukovje, dvorec, fotografije interierja v času rodbine Kometer, začetek 20 stoletja, (Vir: KPM)

Oklep nürnberškega mojstra Valentina Siebenbürgerja iz tridesetih let 16. stoletja - verjetno najkakovostnejši primerek iz zbirke orožja Hansa Krometra (Vir: Narodni muzej Slovenije)

Bukovje, dvorec, tloris prvotnega dvorca (Vir: PAM)